Nro 223
D. 21. Sierpnia.
WTOREK.
ROK 1827.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.

Oswobodzenie Zbaraża 1649.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

W tych dniach *Warszawa* iest mniej ludną iak zwykle; wiele osób należących do sądownictwa, w czasie *ferji* oddaliło się w różne strony, Nauczyciele i Młodzież szkolna używa *wakacji*, Właściciele dóbr ziemskich pospieszyli na *dożynki*, a znaczna liczba mieszkańców Stolicy, znajduie się u *wód* tak kraiowych iakoteż zagranicznych.

Za 100 zło: w List: Zastaw: bez 2ch kuponów, białe. Przedaiący żądaią zło: 82. Kupuiący ofiaruią zł: 81 gr: 15. Istotnie przedano po zł: 82.

Mularczyk o którym przed kilką dniami doniesiono że spadł z dachu na wóz a kłonica przeszyła iego piersi, przez nieiaki czas nieokazywał znaku życia i rozgłoszono natychmiast że żyć przestał, donosimy teraz że przyzwani Lekarze tyle dołożyli starania, iż tenże Mularczyk po nieiakiej chwili okazał znaki życia, a chociaż kłonica przebiwszy brzuch iego z lewej strony, wyszła przez prawą stronę piersi (i kanał rany iest na 3 ćwierci łokci długi, przecież dotąd iest nadzieia że żyć będzie.

W każdym prawie domu teraz tak dorośli ludzie iakoteż Dzieci, choruią na *Dysenterją*, która iest szkodliwszą dla ostatnich. Lekarze radzą Rodzicom, aby nieodkładaiąc kuracji, natychmiast wzywali pomocy, gdy okaże się pierwszy znak tej choroby u Dzieci, bo zwłoka zagraża niebespieczeństwem.

Nów iutro o godz: 3, min: 56, z południa.

— Wczoraj ciepła było stopni 19.

Z Petersburga d. 22 *Lipca v.s. (Z.K.L.)*

W najwyższym Ukazie J. C. M. do Rządzącego Senatu wyrażono: *D.* 15 *Lipca.* »Z liczby wybranych przez obywateli gubernji Wileńskiej i Grodzieńskiej kandydatów, Prezydentami tamecznych Sądów Głównych Rozkazuiemy być: 1go departamentu Sądu głównego Wileńskiego, Janowi *Marcinkiewiczowi Zabie*, a w 2gim departamencie, Wincentemu *Dowgiale*; 1go zaś departamentu Sądu głównego Grodzieńskiego, Karólowi *Załęskiemu*, a 2go departamentu Stefanowi *Mikulskiemu*.

Bakczysaraj, dnia 15 *Czerwca.*

D. 11 b. m. miasto nasze dotknięte zostało wielką klęską. O godzinie 9tej z rana okropna nawałnica rozciągnęła się nad Bakczysaraiem i iego okolicami. Przy gwałtownych uderzeniach piorunów lunął deszcz ulewny, z gradem, od wielkości małego orzecha do gołębiego iaia, który trwał bez przerwy minut 35. Woda, z nadzwyczajną bystrością napełniła rynsztoki, wyszła z brzegów, i wiedniej chwili z różnych stron zlała się do miasta. Gwałtowne iej potoki wkrótce wszędzie odznaczyły się spustoszeniem; pouszkadzały sklepy towarów, zrujnowały kilka domów, garbarni i innych budowli, a szczątki ich, razem z rzeczami właścicieli, rozniosły. Dolina Bakczysarajska równie smutne wystawiała widowisko. Ogrody z rozmaitemi warzywami,

arbuzami i kawonami, na niej położone, iako też pola ze zbożem i stogi skoszonego siana, w kilka minut znikły pod zgubnym napływem wody. Rozniosły siano potoki, a pola i ogrody okrył muł, w wielkiej naniesiony ilości. W przestrzeni ośmiu wiorst, aż do ujścia wody deszczowej do rzeczki Kaczy, też same ślady spustoszenia napotykało oko, iakieśmy wyżej opisali. Sama nawet Kacza, nagle wezbrana wielkiemi potokami, wystąpiła ze swych brzegów, rozlała się po dolinie, noszącej iej imie, i także zrządziła nie mało szkody po sadach i ogrodach dokoła leżących. Podług najpewniejszych wiadomości, zasięgnionych na miejscu, mieszkańcy Bakczysaraiu ponieśli od tego nieprzewidzianego wypadku, straty na 57,757 rubli. Dzięki BOGU żaden człowiek nie stał się ofiarą zalewu; lecz za to wielu utraciło całą swą maiętność.

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

Jedna z gazet Paryzkich umieściła niedawno obszerny artykuł dowodzący, że Hiszpanja i Portugalja obejść się nie mogą bez pomocy obcego wojska.—Niedawno zamordowano w *Paryżu* Pana *Ador* właściciela fabryki, następuiącym sposobem: Nieiaki *Berte* urzędnik celny, cierpiąc chwilami pomieszanie zmysłów, wystawił sobie, że *Ador* iest iego głównym nieprzyiacielem, że go chce otruć itd. Właśnie *Ador* miał czynność w swoim Kantorze, gdy *Berte* przyszedł do niego podaiąc mu do podpisania kilka reiestrów tyczących się towarów fabrycznych i w chwili gdy ten takowe przegląda, dobywa *Berte* nabity pistolet i pozbawia życia *Adora*, który ugodzony w głowę pada bez duszy. W tej chwili powstał rozruch, przybywaią służący i robotnicy fabryki, z których ieden chwyta mordercę, a chcąc go związać obala na ziemie, co wszystko znosi *Berte* z największą oziębłością, w tem zamieszaniu zapomniano związać zabójcę, który spokojnie leżąc na podłodze, powoli podnosi się i zdrugiego pistoletu pozbawia się życia. Znaleziono w kieszeniach *Bertego* pisma dowodzące, że ten człowiek istotnie cierpiał pomieszanie zmysłów. — Policja Paryzka, która niedawno odkryła znaczną bandę złodziei, wyśledziła także przystojną Kobietę, trudniącą się robieniem stroiów, nazwiskiem *Józefina Langlua*, która dowodziła temi łotrami, znaleziono u niej znaczny skład kradzionych rzeczy. Przeciw tej drugiej *Klarze Wedel* wydano iuż kilka razy wyroki karne, za rozmaite zbrodnie. — W *Lugdunie* był d. 30 z. m. tak nadzwyczajny upał, że kilka sztuk bydła prowadzonego na tameczny targ, padło w drodze. — Według dziennika Rzymskiego, wynosiła w r. 1325 ludność 27miu Eparchji Greckich w *Morei* 700,000 dusz. Dochód z tej prowincji wynosił wówczas 5,000,000 frank: Grecja północna, podzielona na 26 Eparchji, liczyła w pomienionym roku 800,000 ludności, a dochód z powodu wypadków woiennych wynosił 3,000,000 fran:, nakoniec cały *Archipelag* i reszta Grecji obejmuiąca razem 300,000 mieszkańców, płaciły rządowi 1,000,000 fran: Dług rządu Greckiego wynosił w tenczas fra: 25,000,000. — Na wyspie *Rodus* odebrano wiadomość, że Lord *Kochran* z oddziałem 30 okrętów okazał się w pobliskości *Kokko*. — Jenerał *Church*, podzielił teraz wojsko Greckie na małe oddziały, któremi obsadził wszystkie drogi i wąwozy między górami, ażeby wojsko Tureckie nie mogło dostać żadnych zasiłków, a *Kollokotroni* osadził swoim korpusem linje od *Argos* aż do *Koryntu*, dla przecięcia Turkom wszelkich związków. — Zapewniaią, że *Reszyd* został *Kapudanem Baszą* a *Topol* miał zostać Seraskierem. Wojsko Tureckie stoi teraz pod *Atenami* w zu-

pełnej nieczynności, a *Jbrahim* znajduie się dotąd w *Elis*, gdzie czyni przygotowania do przejścia przez *Golf Lepantu*. — Dnia 30 z. m. o godzinie wpół do 3ciej wszczął się okropny pożar w mieście *Jassach*, stolicy Xtwa *Mołdawji*, które w 3ciej części stało się pastwą płomieni, gdyż przeszło 800 najpiękniejszych domów zniszczył ten okropny pożar, między któremi znajduie się pałac Hospodara z całą kancelarją i archiwami, oraz pałace znakomitych Boiarów *Roznowana*, *Ghiki*, *Palladyniego* itd. wszystkie składy towarów, 15 Kościołów a między niemi Kościół Metropolitalny i Klasztor Katolicki, słowem szkody przez ten pożar zrządzone są trudne do opisania. W czasie tego okropnego wypadku, wiele nieszczęśliwych mieszkańców utraciło życie, z których 50 osób obojga płci wydobyto z gruzów spalonych domów. Xże Hospodar ledwo tylnemi drzwiami zdołał umknąć z całą rodziną przed wzmagaiącym się ogniem w iego pałacu; w chwili gdy doniesiono o tym okropnym wypadku, powstał na nowo pożar w tem mieście, do czego przyczynił się gwałtowny wiatr, który trwał bez ustanku, przeto tylko Wszechmocna Opatrzność mogła w takim razie uratować nieszczęśliwych od zupełnego zniszczenia! — Zgon Ministra *Kanninga* był spokojny, Lekarze dostrzegłszy nagłe osłabienie użyli wszelkich sposobów ratunku, lecz zapalenie części wewnętrznych odjeło nadzieie. Niepodobna wysłowić iakie wrażenie uczyniła wiadomość w *Londynie* o zgonie tego Ministra! Zostawił on na późne wieki pamięć tak dobroci serca iak rzadkich a można mówić, nadzwyczajnych talentów rządzenia z powszechnem zadowolnieniem. Pani *Kanning* iest niepocieszoną, była to Małżonka czule kochaiąca swego dozgonnego przyiaciela. Pozostało 2 Synów i Córka iuż zamężna. Tysiączne są domysły kto otrzyma urząd pierwszego Ministra; najwięcej mówią o Lordzie *Holand*, o Panu *Huskison* i Lordzie *Goderig*.—Słychać że wczasie rewji wojska francuzkiego w S. *Omer*, maią się zjechać Królowie *Francuzki*, *Pruski* i *Niderlandzki*. — W Xtwie *Parmeńskiem* rząd zakazał dzwonić w czasie grzmotów i piorunów.— W okolicach *Gdańska* okazała się *Szarańcza* w nadzwyczajnej ilości, i niezmiernych szkód stała się przyczyną tak na polach, iakoteż w lasach i ogrodach.— Ambasador Rossyjski Hr: *Liwen* z całym orszakiem należącym do Poselstwa, wyiechał z *Londynu* na powitanie Flotty *Rossyjskiej*; Brat Króla Angielskiego Xże *Klarencji* także w tym celu wyiechał. — W *Rzymie* rozstał się z tym światem Hr: *Jtaliński* Poseł Rossyjski.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Kochanowski Senator z Wilczo-góry. — Bostwald

Opicz Oby: z Kiiowa. — Trębicki Antoni Oby: z Łomny. — Rostworowski Stanisław Hrabia z Obor. — Ligowski Jakób Adwokat z Płocka. — Kossakowski Jan Oby: z Wojszyc. — Boryski X. Kanonik. — Chobrzyński Radca z Płocka. — Wielogłowski Win: Ob: — Tarnowski Gabryel Oby: z Chotowa. — Michałowski Ludwik Oby: z Rozkoszy. — Michałowski Felix Burmistrz z Białegostoku. — Jaroszewski Pankracy Kommissarz z Płocka.

DONIESIENIA.

Niżej podpisana ostrzega niniejszem każdego, ażeby Marcinowi Lehr Synowi moiemu, który oddaliwszy się z miejsca zamieszkania swego, niewiadomo mi gdzie się na teraz znajduie, żadnej na maiątek mój niedawał pożyczki, przeciwnie albowiem, każdy sobie winę przypisać będzie musiał, gdy z nieprawą pretensją oddalonym zostanie. — Eleonora Lehr we Wsi Starowięzna w Obwodzie Warskim zamieszkała.

Potrzebna iest Bona na Prowincją o mil 8 od Warszawy, posiadaiąca ięzyki Polski, Niemiecki i Francuzki. Wiadomość w Łazienkach Król: u Jnspektora Nowickiego.

☞ W dniu 19 bieżącego miesiąca i roku, wracaiącemu ze Wsi przez Wolskie Rogatki do Warszawy, przypadkiem wypadła z bryczki suknia zakonna w chustce białej zawiązana; uprasza się łaskawego znalazcy o oddanie do Rządcy domu Nr 2667, Lit: A. gdzie prócz wdzięczności; otrzyma, ieżeli tego będzie żądał, nagrody złł. 18.

Kilka sztuk świadectw z różnych obowiązków służbowych i iedno świadectwo Szkolne Józefa Domańskiego czystym papierem obłożone i nicią związane, zgubione zostały w dniu 20 Sierpnia 1827 r. w przechodzie od Bióra placu do Kościoła OO. Kapucynów, przez Saski plac, ulicą Wierzbową, Trębacką, Nowo-Senatorską, Senatorską i Miodową. Łaskawy znalazca raczy oddać pod Nr 581, przy ulicy Długiej do Zegarmistrza Czernicha, gdzie prócz wdzięczności otrzyma dobrą nagrodę.

Pantaljon Wiedeński mahoniowy, iest do sprzedania w Pałacu Prymasowskim. Wiadomość u Murgrabiego tegoż Pałacu.

Trybunał Cywilny pierwszej Jnstancji Woiewództwa Mazowieckiego.

Podaie do wiadomości publicznej, iż stósownie do Reskryptu Wysokiej Kommissji Rządowej Sprawiedliwości pod dniem 18 Lipca r 1827. do Nr 7346 wydanego, Marcin Ciechanowski Reient Powiatu Warszawskiego mocen iest przyjmować za opłatą Dekretem Królewskiem z dnia 19 Marca r 1809, dla Notarjuszów Powiatowych ustanowioną, w całym Obrębie czterech Wydziałów Sądu Pokoiu Powiatu i Miasta Warszawy, wszelkie czynności dobrej woli, oraz spisywać takie Akta hypoteczne, których rozpoznanie podług prawa o przywileiach i hypotekach z r. 1820, do Sądu Pokoiu należy; niema zaś prawa przyjmować czynności dobrej woli w Księgach wieczystych, ściągaiących się do nieruchomości i hypotek które podług Art: 29 Prawa Sejmowego z r. 1818 o hypotekach wyłącznie do Reientów właściwej Kancellarji Ziemiańskiej należą. — Prezes Brzozowski. — Sekretarz Czermiński.

Przed kilką dniami zginęła bransoletka z włosów, z klamerką złotą; kto ią odda Właścicielowi domu pod Nr 413, Lit: B. przy ulicy Królewskiej, otrzyma nagrody złotych dziesięć.

Dom przy ulicy Mokotowskiej pod Nr 1658, z zabudowaniem gospodarskiem, iako to: z Stajniami, Wozowniami, Ogrodem owocowym i warzywnym, w którym znajduią się 3 Altany, z wolnej ręki iest do sprzedania; o warunkach kupna dowiedzieć się można u właściciela mieszkaiącego w tymże domu.

Fabryka Sukna Kraiowego ś. p. J. S. Lubchena, pod Nr 1062 przy ulicy Królewskiej będąca, podaie niniejszym do publicznej wiadomości, iż sprowadzoną została z Berlina Maszyna do dekatyzowania Sukna, Czerkasu i Merynosu. Osoby życzące dać do dekatyzowania, będą miały iak najlepiej zrobione i za pomierną cenę.

Przed kilką tygodniami zginął Parasol nankinowy, zielony z białemi brzegami z wstążką także zieloną i rękoieścią czarną; uprasza się znalazcy aby raczył oddać w Handlu Winnym J. M. Pana Noskiego przy ulicy Wierzbowej, w domu W. Pani Petyskus pod Nr 473, za przyzwoitą nagrodą.

Koń siwy młody, Bryczka kryta, Dorożka czyli Kiszka z zaprzęgą nową ruską, są do sprzedania; ktoby sobie życzył takowe nabyć zgłosi się do Właściciela Domu przy ulicy Zakroczymskiej Nr 1835.

Mogący gruntownie informować w naukach szkolnym objętych planem, równie iak w ięzykach łacińskim, francuzkim i niemieckim; życzy dawać lekcje, wiadomość o nim przy ulicy Rynek Starego Miasta Nr 38, piętro 3 od frontu.

TEATR. W krótce nowa Opera Dama biała.